

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

1/4

TISKOVÁ ZPRÁVA

FAKULTA ELEKTROTECHNICKÁ | ODDĚLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ – PR
TECHNICKÁ 2, 166 27 PRAHA 6
PRAHA, 17. ŘÍJNA 2023

KONTAKTY PRO MÉDIA:

RADOVAN SUK

SUKRADOV@FEL.CVUT.CZ

+420 731 444 043

Životní prostředí, úspory, touha po soběstačnosti i kutilství. Výzkumnice z FEL ČVUT zmapovaly motivace lidí, kteří investují do fotovoltaiky

Obliba fotovoltaických panelů v Česku roste. ([Jen za první pololetí letošního roku jich bylo podle dat Solární asociace nainstalováno o 69 % více než za celý rok 2022.](#)) Motivaci investorů do fotovoltaiky nyní blíže představují vědkyně z Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze, které celou typologii a další výsledky unikátního výzkumu mezi bezmála 2 500 majiteli fotovoltaických elektráren shrnuly v přehledné brožuře.

„Energetika má zásadní dopad na život občanů, potažmo na celou společnost. Zmapování motivací investorů do fotovoltaiky, popis jejich chování a nastínění jejich názorů mohou mimo jiné dopomoci k volbě vhodnějších a efektivnějších opatření na podporu obnovitelných zdrojů energie v českých domácnostech. Důraz na čisté a obnovitelné zdroje je obecně v souladu se strategickým plánem Evropské unie a České republiky postupně upouštět od těžby uhlí,“ říká Ing. Michaela Makešová, která výzkum provedla v rámci své disertační práce.

Výzkum Ing. Michaely Makešové a dr. Michaely Valentové z katedry ekonomiky, manažerství a humanitních věd FEL ČVUT ve spolupráci s Mgr. Matoušem Pilnáčkem ze Sociologického ústavu AV ČR ukázal, že lidé jsou ovlivněni čtyřmi základními faktory motivace - ekonomickým, ekologickým, technickým a společenským. „Investoři zvažují nejen finanční stránku investice, ale i další aspekty,“ říká Mgr. Matouš Pilnáček a dodává: „zajímavé je, že se ale investoři liší v tom, jakou váhu které stránce přiřkládají. Naše analýza ukázala, že existuje šest skupin, které mají tyto faktory různě nakombinované.“

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

2/4 TISKOVÁ ZPRÁVA

Ekologové (6 % investorů do fotovoltaiky, tj. 141 respondentů)

První skupinou investorů do fotovoltaických elektráren jsou tzv. Ekologové, pro které je typický zájem o snižování dopadů na životní prostředí. Právě ekologická motivace je pro ně při pořizování fotovoltaiky rozhodující. Vykazují vyšší vzdělání a vyšší rodinný příjem, který přesahuje 80 tisíc korun měsíčně. Zpravidla do této skupiny spadají lidé mladší 45 let. Zároveň se dlouhodobě zajímají o inovace. Až dvakrát častěji než zástupci ostatních skupin vlastní elektromobil. Primárním zdrojem informací o fotovoltaike je pro ně internet.

Pragmatictí ekologové (22 % investorů do fotovoltaiky, tj. 580 respondentů)

Charakteristika skupiny Pragmatických ekologů se v mnohém shoduje s charakteristikou Ekologů. Kromě výše uvedeného popisu se ale zásadně liší v jednom rysu: Přestože se dlouhodobě snaží o zmírnění negativních dopadů na životní prostředí, není to pro ně samo o sobě dostatečná motivace k pořízení fotovoltaické elektrárny. Rozhodujícího významu pro ně nabývá až v kombinaci s ekonomickou motivací. To stejné platí i obráceně: samotné ekonomické důvody pro instalaci by je nepřesvědčily. Stejně jako Ekologové však věří, že malé instalace jsou cestou, jak obnovitelné zdroje v ČR rozvíjet.

Ekonomové (16 %, tj. 403 respondentů)

Důvody, proč si skupina Ekonomů pořizuje fotovoltaiku, jsou čistě ekonomické. Nevěří tolik v to, že by směřování k obnovitelným zdrojům energie mělo smysl. Jako jediná z definovaných skupin se navíc vyznačují tím, že je u nich patrný vliv velikosti města. Ekonomové totiž zpravidla bydlí ve větších městech, na vesnicích zcela chybí. Ekonomové se řadí mezi středněpříjmovou část populace a najdou se mezi nimi zástupci všech věkových kategorií a všech typů vzdělání. V názorech se v mnohém shodují se Soběstačnými a Techniky, nevěří tolik ve strategii státu v oblasti nahrazování fosilních zdrojů obnovitelnými a v to, že instalace fotovoltaiky má pozitivní obraz v české společnosti.

Soběstační (17 % investorů do fotovoltaiky, tj. 456 respondentů)

Co největší technická i ekonomická nezávislost, to je rozhodující motivace těch, které výzkumníci nazývají skupinou Soběstačných investorů do fotovoltaiky. Jejich cílem je mít vlastní zdroj energie, být nezávislí na systému a velkých energetických hráčích. K tomu potřebují nástroje, např. na měření výroby energie. Baví je sledovat výrobu a spotřebu a hlídat si své finance. Zaměřením i na finanční stránku se liší od skupiny tzv. Techniků. Typickým zástupcem skupiny Soběstačných je člověk mezi 56 a 65 lety, jehož finanční příjmy jsou spíše vyšší.

Technici (5 % investorů do fotovoltaiky, tj. 123 respondentů)

Skupinu investorů Techniků tvoří zpravidla muži. Někteří z nich by se dali nazvat domácími kutily. Typicky jde o rodiny s vyššími příjmy. Důvodem pro pořízení fotovoltaiky je u nich zájem o inovace a technologie. Jsou mezi nimi zastoupeny všechny věkové kategorie a všechny typy vzdělání. Žijí většinou na vesnicích a menších městech.

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

3/4 TISKOVÁ ZPRÁVA

Nevyhranění (33 % investorů do fotovoltaiky, tj. 862 respondentů)

Skupina nazvaná Nevyhraněnou získala svůj název proto, že její zástupci nejsou tak silní ve svých názorech a motivacích. Většina z nich má důvěru ve státní politiku a více než ostatní skupiny pracuje s různými zdroji, dle kterých následně formuje vlastní názory. Nejsou si jisti, zda si někdy pořídí elektromobil. Zpravidla jde o lidi starší 65 let. V porovnání s ostatními skupinami dosáhli zástupci této skupiny nižšího vzdělání, nejčastěji středoškolského.

Obecnými závěry pro všechny skupiny pak je, že co se týče ukládání energie, nejčastěji investoři volí kombinaci panelů s bateriemi, případně se zásobníkem teplé vody. Dvě třetiny respondentů pak buď vlastní nebo si plánují pořídit elektromobil. Hlavním zdrojem informací je pro respondenty internet a pro některé investory i expertní poradenství a konzultační skupiny.

Michaela Valentová k tomu dodává: „Výsledky výzkumu mohou přispět při tvorbě opatření na podporu rozvoje obnovitelných zdrojů. Zároveň vnímáme potřebu zasadit tyto závěry do širšího kontextu řešení celkových energetických potřeb domácností.“

O výzkumu

Výzkum je unikátní hned v několika aspektech. Velkým přínosem je interdisciplinarita a přesah studie do socioekonomické oblasti. To mimo jiné podpořila i spolupráce napříč výzkumnými institucemi - vědkyně z FEL ČVUT spolupracovaly s Mgr. Matoušem Pilnáčkem ze Sociologického ústavu AV ČR.

Hlavní dotazníkové šetření proběhlo v únoru 2022 na vzorku 2 500 respondentů. Jelikož většina fotovoltaických instalací byla v té době financována skrze program Nová zelená úsporám, dotazník byl zaslán skrze Státní fond životního prostředí všem příjemcům dotace, kteří ji využili k pořízení fotovoltaických panelů (cca 15 000 emailových adres).

Sběr dat k této studii proběhl těsně před začátkem války na Ukrajině, která měla dopad mimo jiné i na energetiku. Výzkumníci proto chtějí dotazníkové šetření v brzké době zopakovat a zjistit, jak se chování a motivace investorů do fotovoltaiky od té doby změnilo.

Profily výzkumnic

Dr. Michaela Valentová působí jako výzkumná pracovnice na Fakultě elektrotechnické ČVUT v Praze. Její výzkum se zaměřuje na podporu opatření a financování energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Vede projekty zaměřené na spravedlivou transformaci, rozvoj energetických komunit i dekarbonizaci teplárenství. Zároveň pracuje jako externí expertka Evropské komise a je hostující pracovnící International Sustainable Finance Center. Působila také na The Bennett Institute for Public Policy na Univerzitě v Cambridge. Ve své předchozí analytické práci vedla a podílela se na řadě mezinárodních projektů týkajících se energetických služeb nebo produktového

ČVUT

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**4/4
TISKOVÁ ZPRÁVA**

designu. Vystudovala magisterské studium na Středoevropské univerzitě v Budapešti a získala titul Ph.D. na ČVUT v Praze.

Ing. Michaela Makešová je vědeckou pracovnící na katedře ekonomiky, manažerství a humanitních věd, FEL ČVUT v Praze. Ve své práci se soustředí na implementaci obnovitelných zdrojů a její dopady na systém, trhy s energiemi a v neposlední řadě i na účastníky trhů s energiemi. Pracuje na projektech zaměřených na analýzu rozvoje FVE v domácnostech a možnostech rozvoje energetických komunit. Vystudovala FEL ČVUT v Praze se zaměřením na Ekonomiku energetiky a právě pracuje na svém Ph.D. na FEL ČVUT v Praze.

Samostatná Fakulta elektrotechnická ČVUT vznikla v roce 1950. V dnešní době se skládá ze 17 kateder umístěných ve dvou budovách: v rámci hlavního kampusu ČVUT v Dejvicích a v naší historické budově na Karlově náměstí. Fakulta elektrotechnická poskytuje prvotřídní vzdělání v oblasti elektrotechniky a informatiky, elektroniky, telekomunikací, automatického řízení, kybernetiky a počítačového inženýrství. Fakulta se dlouhodobě řadí mezi prvních pět výzkumných institucí v České republice. Produkuje přibližně 30 % výzkumných výsledků celého ČVUT a má navázanou rozsáhlou vědeckou spolupráci se špičkovými světovými univerzitami i výzkumnými ústavy. Od roku 1950 Fakulta elektrotechnická vydala cca 30 000 diplomů, které byly vždy vysoce hodnoceny jako doklad prvotřídního vzdělání. Více informací najdete na [.](#)

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. Podle Metodiky 2017+ je nejlepší českou technikou ve skupině hodnocených technických vysokých škol. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií). **Studuje na něm téměř 19 000 studentů.** Pro akademický rok 2022/23 nabízí ČVUT svým studentům na 350 akreditovaných studijních programů a z toho přes 100 v cizím jazyce. ČVUT vychovává odborníky v oblasti techniky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. Podle výsledků Metodiky 2017+ bylo ČVUT hodnoceno ve skupině pěti technických vysokých škol a obdrželo nejvyšší hodnocení stupněm A. ČVUT v Praze je v současné době na následujících pozicích podle žebříčku QS World University Rankings, který hodnotil 2642 univerzit po celém světě. **V celosvětovém žebříčku QS World University Rankings je ČVUT na 378. místě** a na 12. pozici v regionálním hodnocení „Emerging Europe and Central Asia“. **V rámci hodnocení pro oblast „Engineering and Technology“ je ČVUT na 175. místě**, v oblasti „Engineering – Civil and Structural“ je ČVUT mezi 201.–220. místem, v oblasti „Engineering – Mechanical“ na 201.–250. místě, u „Engineering – Electrical“ na 201.–250. pozici. V oblasti „Physics and Astronomy“ na 201.–250. místě, „Natural Sciences“ jsou na 238. příčce. V oblasti „Computer Science and Information Systems“ je na 151.–200. místě, v oblasti „Material Sciences“ na 251.–300. místě, v oblasti „Mathematics“ na 251.–300. místě. Více na <https://www.cvut.cz/>